

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az S.B.G. & K. Szabadalmi és Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Szamosi Katalin ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (...) I. rendű, II.rendű felperes neve (felperes címe) II. rendű és III.rendű felperes neve. (...) III. rendű felpereseknek a Simándi Bird & Bird Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Lendvai András ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (...) I. rendű és a Neuhauser Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző dr. Neuhauser Béla ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen védjegybitorlás és tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. március 22. napján kelt, 3.P.21.516/2009/7. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 8. sorszámú és a II. rendű alperes 9. sorszámú fellebbezései folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja. Megállapítja, hogy az I. rendű alperes a COBI elnevezésű építőjáték részét képező olyan építőelemeknek - amelyek kocka, vagy téglatest alakúak, sima falai és viszonylag éles sarkai vannak, egyik oldalon 1, illetve szimmetrikusan elhelyezett 2, 4 és 8 lapos tetejű kiemelkedés található - az országba való behozatalával, forgalmazásával és eladásra kínálásával, a II. rendű alperes pedig a forgalomba hozatalával és eladásra kínálásával 2002. május 13. napjától 2002. december 20. napjáig bitorlotta az I. és III. rendű felperesek ..., .., .., ... és ... lajstromszámú védjegyeit. Ezt meghaladóan az I. és III. rendű felperes védjegybitorlás megállapítása iránti keresetét elutasítja.

Megállapítja továbbá, hogy 2002. május 13. napjától 2002. december 20. napjáig az 1, 2, 4 és 8 kötőelemet tartalmazó COBI elnevezésű építőjátéknak az I. rendű alperes az országba való behozatalával, forgalmazásával és eladásra kínálásával, a II. rendű alperes a forgalmazásával és eladásra kínálásával tisztességtelen piaci magatartást valósított meg a II. rendű felperessel szemben. Ezt meghaladóan a II. rendű felperesnek a tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránti keresetét elutasítja.

A lefoglalásra vonatkozó rendelkezést azzal pontosítja, hogy a lefoglalás az 1, 2, 4, és 8 kötőelemet tartalmazó COBI építőjátékokra vonatkozik.

Az elsőfokú perkölségről akként rendelkezik, hogy az I. és II. rendű alperesek fizessenek meg külön-külön, a III. rendű felperesnek 500 000 - 500 000 (Ötszázezer - Ötszázezer) forintot. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelesek az I. és II. rendű alperesek 15 napon belül a III. rendű felperesnek külön-külön megfizetni 70 000 - 70 000 (Hetvenezer - Hetvenezer) forint másodfokú perkölséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy az I. és III. rendű felperesek ..., ..., ..., és lajstromszámú védjegyeivel összetéveszthető építőjátékot az országba behozott, forgalmazott és eladásra kínált, a II. rendű alperes pedig azzal, hogy a fenti védjegyekkel összetéveszthető építőjátékot forgalomba hozott és eladásra kínált 2002. május 13. napjától 2002. december 20. napjáig védjegybitorlást valósított meg. Megállapította továbbá, hogy ugyanebben az időben az I. rendű alperes azzal, hogy a „Lego” játékkal összetéveszthető építőjátékot az országba behozott, forgalmazott, eladásra kínált, a II. rendű alperes pedig a fenti időtartam alatt a fenti játékkal összetéveszthető építőjátékot forgalomba hozott és eladásra kínált a II. rendű alperessel (helyesen: II. rendű felperessel) szemben tisztességtelen piaci magatartást megvalósítottak. Az elsőfokú bíróság eltiltotta az alpereseket a fenti jogsértésektől, kötelezte őket adatszolgáltatásra és meghatározott módon elégtételadásra a M. N. és a N. című napilapokban, illetve az H. című országos hetilapban. Elrendelte továbbá a bitorlással érintett termékek és csomagoló anyagok lefoglalását és az alperesek költségén való megsemmisítését.

Az I. és III. rendű felpereseket leletezés terhével felhívta a még hiányzó illeték lerovására, valamint egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felpereseknek 4 358 000 forint perkölséget.

A tényállásban megállapította, hogy az I. rendű felperes a korábbi, a III. rendű felperes, mint jogutód a jelenlegi jogosultja az 7-i elsőbbségű, lajstromszámú védjegyeknek, amelyek az 1, 6, 2, 8 és 4 darab kerek kapcsoló gombokat tartalmazó építőkockákat, a közismert LEGO kockákat ábrázolják. A védjegyek oltalma a Nizzai Megállapodás szerinti 28. áruosztályba tartozó játékokra és játékszerekre terjed ki. Rögzítette, miszerint a lajstromkivonatban nem szerepel megjegyzés a védjegy ábrás vagy térbeli jellegére vonatkozóan.

Ismertette, hogy az I. rendű alperes Magyarországra importálta és itt forgalmazta a lengyel eredetű COBI elnevezésű építő játékokat, amelyeket a hazai piacon a II. rendű alperes kínált eladásra áruházaiában. Az I. és II. rendű felperesek a pert megelőzően sérelmezték, hogy a COBI termék alapkockáinak mérete, aránya,

kialakítása összetéveszthetőségig hasonló a perbeli védjegyekhez, sőt a játékkockák össze is építhetők. Ezt követően 2002. május 13-án értesültek arról, hogy a II. rendű alperes áruházaiban ismét forgalmazta az I. rendű alperestől beszerzett sérelmezett terméket. Kitért rá, hogy az I. rendű alperes nem járult hozzá a korábbi jogosultnak a perből való elbocsátásához.

Módosított keresetükben az I. és III. rendű, illetve II. rendű felperesek annak megállapítását kérték, hogy az alperesek 2002. május 13. és 2002. december 20. között azzal, hogy a tárgyi védjegyekkel, illetve LEGO építőjátékokkal összetéveszthető építőjátékot forgalomba hoztak és eladásra kínáltak védjegybitorlást, illetve tisztességtelen piaci magatartást valósítottak meg, továbbá az I. rendű alperes a jogsértést a termékek importálásával is elkövette. Továbbá kérték különböző jogkövetkezmények alperesekkel szembeni alkalmazását. Álláspontjuk szerint a COBI termékek méretükben, anyagukban, színezésükben és teljes külső megjelenésükben a LEGO alapkockák karakterisztikus jegyeit viselik magukon, ezért összetéveszthetőségig hasonlóak a perbeli védjegyekkel, illetve a felperesi játékokkal. Keresetlevelükben egyidejűleg védjegyjogi alapon ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is terjesztettek elő.

Az alperesek a kereset és az ideiglenes intézkedés iránti kérelem elutasítását kérték. Elsősorban a COBI védjegyek jogszerű használatára hivatkoztak, de vitatták az összetéveszthetőséget is.

Az elsőfokú bíróság ismertetve, hogy 1.P.26.508/2002/4. számú végzésével ideiglenes intézkedéssel elrendelte az I. rendű alperes telephelyén, illetve II. rendű alperes székhelyén, valamint áruházaiban fellelhető COBI termékek lefoglalását. Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság Pf.IV.26.568/2002/3. számon meghozott végzésével az elsőfokú döntést azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy a lefoglalás az 1, 2, 4, 6 és 8 kötőelemet tartalmazó COBI építőjátékokra vonatkozik.

Mivel az I. rendű alperes a Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) előtt törlési és vagylagosan használat hiánya miatt megszűnés megállapítása iránti eljárásokat indított a perrel érintett védjegyek ellen, ennek folytán az elsőfokú bíróság 1.P.26.508/2002/13. szám alatti másodfokon jogerőre emelkedett végzésével a per tárgyalását felfüggesztette a védjegyhatóság előtt megindult eljárások jogerős befejezéséig. Az I. rendű felperes bejelentette és hivatali határozatokkal igazolta, hogy időközben jogutódlás történt, a védjegyek jogosultja a III. rendű felperes lett és kérte a perből való elbocsátását, ehhez azonban az I. rendű alperes nem járult hozzá. A Hivatal előtti eljárások az I. rendű alperes kérelmeinek jogerős elutasításával fejeződtek be.

Az elsőfokú bíróság a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 12. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének b) pontja, a (3) bekezdésének b) és d) pontja, a 27. § (2) bekezdésének a), b), c), d) és f) pontjai, illetve a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról

szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 6. §-a, valamint 86. § (2) bekezdésének a), b), c) és d) pontjai alapján a felperesek keresetét mind a védjegybitorlás, mind a jellegbitorlás körében alaposnak találta.

A védjegybitorlás körében rögzítette, hogy mivel a hivatali eljárások nem vezettek a védjegyoltalom megszűnésére, ezért a per alapjául szolgáló védjegyek jelenleg is oltalom alatt állnak és az is igazolást nyert, hogy korábban az I. rendű, jelenleg a III. rendű felperes azok jogosultja. Az alperesi védekezéssel szemben rámutatott, hogy a tárgyi nemzeti védjegyek érvényessége szempontjából nincs jelentősége a hasonló jellegű közösségi védjegyek törlésének egyrészt, mert a döntés még nem jogerős másrészt, mert a magyar bíróságot a közösségi hatóságok és bíróságok eseti döntései nem kötik.

Az elsőfokú bíróság a COBI termék összeszerelési útmutatójából egyszerű rátekintés alapján a védjegybitorlást megállapíthatónak találta. Kifejtette, hogy az útmutatókból és katalógusokból megállapítható, hogy az alperesi játékok elemei között - mások mellett - megtalálhatók azok az elemek is, amelyek összetéveszthetőségig hasonlóak a perbeli védjegyekhez. A védjegyek és a sérelmezett termékek építőelemeinek összképe, méretaránya, alakja azonos, vagy igen nagyfokú hasonlóságot mutat. Annak az alperesek által sem vitatott ténynek is jelentőséget tulajdonított, hogy az alperesi építőelemek kompatibilisek a védjegyekkel oltalmazott elemekkel, mivel ez álláspontja szerint önmagában is megalapozza az összetéveszthetőséget.

Azon okból, hogy a perbeli védjegyek nem színesek, irrelevánsnak találta az I. rendű alperesnek az eltérő színekkel kapcsolatos védekezését. Okfejtése szerint a G. H. kutatása is kétséget kizáróan bizonyítja a védjegyek és az alperesi termék összetéveszthetőségét. Súlytalannak találta az alpereseknek a védjegyek ábrás jellegére való hivatkozását is, mert az összetéveszthetőség vizsgálatakor a lajstromban szereplő lenyomatot kell összevetni a sérelmezett megjelöléssel, ezért irreleváns, hogy a védjegyet ábrásnak vagy térbelinek tekintjük-e. Megjegyezte, hogy e jellegzetességre vonatkozóan egyébként sincs megjegyzés a lajstromkivonatokban. Ugyanakkor a védjegyábrákból egyértelműen meghatározhatónak találta a védjegyoltalom terjedelmét. Megállapította, hogy a lajstrom szerinti grafikai ábrázolás összevethető a sérelmezett megjelölésekkel függetlenül attól, hogy a védjegy egy térbeli testet vagy annak ábráját oltalmazza. Hozzátette, miszerint az alperesi termék csomagolásán, továbbá az összeszerelési útmutatóban ábrás megjelölések szerepelnek, melyek éppen olyan szögletes alaplóból és ahhoz képest pontosan meghatározott arányú és formájú kapcsoló gombokból álló elemeket ábrázolnak, mint amelyeket a védjegyek oltalmaznak.

Tekintve, hogy a sérelmezett termékek nem vitásan azonosak a védjegyek árujegyzékébe tartozó építőjátékokkal, ezért megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes a sérelmezett magatartásokkal védjegybitorlást valósított meg.

A tisztességtelen piaci magatartás körében kifejtette, hogy a II. rendű felperes és az alperesek a forgalmazott építőjátékok azonossága miatt versenytársnak tekinthetők. Érvelése szerint közismertnek tekinthető Magyarországon a LEGO építőjátékok kiemelkedő minősége, dán eredete, e tényeket a G. H. jelentése is kellően alátámasztja. Ahhoz sem férhet kétség, hogy az átlagos fogyasztók a szögletes alaplól és azon elhelyezett jellegzetes arányú és formájú kapcsoló gombból álló, pattintós elvű, műanyag gyermekjátékot a felperessel azonosítják, azt hozzá kötik. Rámutatott, hogy az alperesi termékek csomagolásán látható összeépített testek a felperesre jellemző építőkockákból állnak, ezek összetéveszthetők a LEGO játékkal, ami egyértelműen következik abból a tényből is, hogy a felek építőkockái egymással is összekapcsolhatók. Ennek folytán a fogyasztók a felpereshez kapcsolják az alperesi terméket, az építőkockától a megszokott minőséget várják függetlenül attól, hogy a csomagoláson a COBI szó szerepel. A termékek elhatárolhatóságát nem teszi egyértelművé a színek különbözősége, azok ugyanis a játék tematikájára utalnak, így az alperesi termék esetében a fogyasztó a sötét és zöld (military) színvilágot a katonai jellegű tárgy (helikopter, tank, stb.) szokásos színvilágaként és nem a termék eredetét jelző jellemzőként értékeli. Rámutatott, hogy a G. H. jelentése nem hagy kétséget a felől, hogy az alperesi termékek a felperesre jellemző termékekkel összetéveszthetők, ezért megállapítható a Tpt. 6. §-ába ütköző magatartás az alperesek részéről.

A jogsértések kezdetét a próbavásárlás alperesek által sem vitatott időpontjához kötötte, a befejezését pedig a lefoglalás napjában fogadta el. A megállapításon túl az elsőfokú bíróság alkalmazta az alperesekkel szemben a kért jogkövetkezményeket is. Továbbá a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 2. §-a szerint egyetemlegesen marasztalta az alpereseket az általuk nem vitatott összegű perköltségben is.

Az ítélettel szemben az I. és a II. rendű alperes egyaránt fellebbezéssel élt.

Az I. rendű alperes az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte mindkét jogalap vonatkozásában, eshetőlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta és kérte az elsőfokú perköltség mérséklését is.

Előadta, hogy az ítélet jogellenesen figyelmen kívül hagyta és érdemben sem vizsgálta a II. rendű (helyesen: I. rendű) alperes 2002. augusztus 23-án benyújtott ellenkérelmét, amiben indítványozta a piacon fellelhető, valamint a perbeli építőkockákkal kapcsolatos szemle tartását. Ezzel szemben a bíróság az alperesi COBI terméket az összeszerelési útmutatóból ismerte meg, azonban az abban foglalt sematikus rajzok erre nem alkalmasak. Mivel az elsőfokú bíróság a COBI terméket nem ismerte meg, ezért döntése nem lehet megalapozott.

Kifejtette, hogy a hivatali eljárások sikertelensége automatikusan nem eredményezheti a védjegybitorlás megállapíthatóságát, ezt esetenként egyedileg kell elbírálni. Érvelése szerint téves azon ítéleti megállapítás, hogy a védjegyek

ábrás jellegére nincs megjegyzés a lajstromkivonatokban. Hangsúlyozta az oltalmi kör tisztázásának szükségességét, mert ha egy bitorlási perben nem definiált a vizsgált védjegy és oltalmi köre, valamint a kifogásolt megjelölés, úgy lehetetlen a Vt. szerinti összehasonlítás elvégzése.

Sérelmezte, hogy az ítélet nem határozta meg, hogy mely megjelölés a Vt. 12. § (2) bekezdésének mely pontját sérti és nem tartalmaz megállapítást arra sem, hogy az I. rendű alperes gazdasági tevékenysége körében árujelzőként használta a megjelöléseket. Rámutatott, miszerint a határozat több helyen tévesen állapítja meg a perbeli védjegyek és az alperesi termék összetéveszthetőségét, és ezzel ellentmond a védjegy jog alapelveinek, hiszen a védjegy és a megjelölés nem azonos a termékkel, az építőjátékkal. Megismételte, hogy az alperesi termékek között nem található hat kapcsológombos építőkocka, ezért e körben fogalmilag is kizárt a védjegybitorlás. Nyomatékosította, hogy a védjegyek jelöletlen építőkockát ábrázolnak, az alperesi építő elemeken azonban kivétel nélkül megtalálható az anyacég védjegye, a COBI jelzés. Előadta, hogy a termék méretarányának, illetve összeilleszthetőségének védjegy jogi szempontból nincs jelentősége, ezért az ítélet e körben tett megállapításai alaptalanok. Ezzel ellentétes értelmezés oda vezetne, hogy bármilyen azonos elven kialakított építőkockák forgalmazását meg lehetne tiltani, vagyis magát a közkinccsé vált műszaki megoldást helyeznék védjegyoltalom alá. Kitért arra is, hogy sem a termékek csomagolásán, sem azon belül nincs utalás a LEGO-val való összekapcsolhatóságra, olyan átlagfogyasztó pedig nincs, aki ránézésre meg tudná ezt állapítani. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság hiányosan és az alperesek számára hátrányosan vette figyelembe a G. H. kutatását.

Sérelmezte, hogy az ítéleti tényállásban említésre sem kerültek azok a már közkinccsé vált, így bárki által szabadon felhasználható szabadalmak, amelyek a védjegyeken megjelenített építőkockákra vonatkoztak. Előadta, miszerint a lejárt szabadalmak verseny- és védjegy jogi megítélésénél kiemelt szempont, hogy a jogi védelem csak annyiban illetheti meg a jogosultakat, amennyiben az nem akadályozza a hatékony versenyt.

Kitért rá, hogy az indokolásban annak megállapításával, hogy az alperesi termékek csomagolásán látható összeépített testek, illetve az összeszerelési útmutatóban lévő ábrák sértik a Tpv. 6. §-át, az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, mert az kizárólag a termékek jellegbitorló hasonlóságát kifogásolta. Fenntartotta azt a korábbi álláspontját, miszerint a Tpv. 6. §-a alapján nem jogsértő a saját márkanév alatt olyan termékek forgalmazása, amelyek egy közkinccsé vált, bárki által szabadon felhasználható műszaki megoldás egyik formáját valósítják meg. Kifejtette, hogy az áru külsőnek a műszaki megoldásból eredő elemei nem tehetők ismét oltalomképesse a Tpv. alapján. Hangsúlyozta, a COBI termékek nem úgynevezett „free style” játékok, hanem meghatározott makettek kialakítására szolgáló építőmodellek, amit nem lehet azonosnak tekinteni magukkal az alkatrészekkel. Arra is kitért, hogy a felperesek azt sem igazolták semmivel, hogy az alperesi játékok minősége rosszabb lenne a LEGO játékokénál.

A másodfokú tárgyaláson bejelentette, hogy időközben, 2010. szeptember 14. napján meghozott döntésében az Európai Bíróság jogerősen kimondta, hogy nem részesíthető védjegyoltalomban a felperes térbeli megjelölése, mert monopolizálná a piacot és elérhetetlenné tenné azt a már lejárt szabadalom szerinti műszaki megoldásnak megfelelő játékok számára. A hivatkozott ítéletet Pf.4/A/1. szám alatt csatolta az iratokhoz. Továbbá csatlakozva a II. rendű alpereshez maga is szükségtelennek találta az elégtételadást.

Végül a megítélt ügyvédi munkadíj kapcsán megjegyezte, hogy tévesen tartalmazza az ítélet, miszerint az nem volt vitatott, kérte hogy annak összegét a vonatkozó IM rendelet 2. § (2) bekezdésének alkalmazásával mérsékelje a másodfokú bíróság.

A II. rendű alperes fellebbezésében, annak tartalma szerint az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes körű elutasítását indítványozta.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a tényállást és túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, amikor a fakultatív kérelem ellenére azok mindegyikében marasztalta az alpereseket. Hangsúlyozta, hogy a felperesi védjegy és a bárki által szabadon felhasználható megoldás, a kocka eleve nem összehasonlíthatók, emellett a II. rendű alperes jóhiszemű kereskedőként forgalmazta a termékeket.

Alaptalannak tartotta a jellegbitorlás megállapítását is, mert a G. H. tanulmánya nem volt alkalmas annak független demonstrálására, hogy a vásárlóban milyen kép keletkezik. Kitért rá, miszerint a COBI termékek ismertsége nagyságrendekkel elmarad a LEGO termékekétől és azt is figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy mára már a LEGO név az építőkockák köznevévé vált. A másodfokú tárgyaláson azt is vitatta, hogy versenytársa lenne a II. rendű felperesnek, továbbá szükségtelennek találta az ítéletben megállapított mértékű elégtételadást.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, annak helyes indokai alapján, fenntartva korábbi jogi álláspontjukat. Hangsúlyozták, hogy a COBI védjegyeknek a jogsértés megállapításánál nincs relevanciája, mert önmagukban nem elégségesek a felperesi védjegyekből való elhatárolásra. Rámutattak, hogy tényszerűen helyes, hogy a lajstromkivonatokat nem jelzik a védjegyek jellegét, mindazon által a Legfelsőbb Bíróság is megerősítette, hogy az ábrás-térbeli distinkciónak nincsen jelentősége. Kitértek a G. H. kutatás megállapításaira, amelyek álláspontjuk szerint alkalmasak a téves fogyasztói asszociáció kimutatására. Érvelésük szerint az elsőfokú ítélet a védjegybitorlás megítélése során megjelölte a Vt. 12. § (2) bekezdésének b) pontját, alaptalan az ezzel kapcsolatos alperesi hivatkozás, továbbá megfelelően vizsgálta a védjegybitorlás valamennyi törvényi feltételét és abból helyes következtetést vont le. Nem állapítható meg az sem, hogy az elsőfokú bíróság ítélete túlterjeszkedett a kereseten, ugyanis felperesek a COBI termékeket összességükben kifogásolták, tehát a csomagolás tekintetében is. Vitatták, hogy a védjegyekkel már közkinccsé

vált műszaki megoldások kerültek volna újra oltalom alá és rámutattak, hogy más formai megoldások is lehetségesek a kívánt célnak megfelelő kocka kialakításához. Álláspontjuk szerint a tisztességtelen piaci magatartás körében is helyes döntés született. Hangsúlyozták, hogy a közismert LEGO építőkockák formája nem közkincs, ezt megerősítették a törlési eljárások is. Azt pedig, hogy nincs szó a verseny indokolatlan korlátozásáról, ugyancsak kimondta a Legfelsőbb Bíróság. A csomagolás kapcsán tett megállapításokkal a jellegbitorlás tekintetében sem terjeszkedett túl az ítélet a kereseten.

A II. rendű alperesi fellebbezéssel szemben rámutattak, hogy pontosított keresetében a II. rendű felperes a jellegbitorlás megállapítását kérte. Az állított jóhiszeműség körében pedig utalt arra, hogy 2001-ben már volt a felek között levelezés a COBI termékek miatt és akkor a forgalmazás abba is maradt. A perköltség körében hozott döntést okszerűnek és helyes mérlegeléssel meghozottnak tartották, figyelemmel az ügyfél és az ügyvéd közötti megbízási szerződésre.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezése részben, az alábbiak szerint alapos.

A másodfokú bíróság elsődlegesen az ítélet tényállásának a kiegészítését tartotta szükségesnek, mivel alappal hiányolta a fellebbezés a védjegyek ismertetését, továbbá az alperesi termék és a használati magatartás leírását.

A lajstromkivonatban elhelyezett fényképek alapján megállapítható, hogy a perbeli ábrás védjegyek olyan sima oldalfalú, négyzet-, illetve téglalap alapú, viszonylag éles sarkú hasábokat ábrázolnak, amelyek tetején 1, illetve 2, 4, 6 vagy 8, szimmetrikusan elhelyezett, sima felületű, korong alakú kiemelkedés látható. A II. rendű felperes a II. rendű alperes főtí ... áruházában 2002. május 13-án olyan lengyel eredetű COBI márkanévű építő játékot vásárolt, amit Magyarországra az I. rendű alperes importált. A játékhoz mellékelt összeszerelési útmutatóban, illetve a COBI katalógusban egyebek mellett olyan egymással egybeépíthető, illetve egybeépített sima oldalfalú, négyzet-, illetve téglalap alapú, viszonylag éles sarkú hasábok ábrája, illetve fényképe látható, amelyek tetején 1, illetve 2, 4 vagy 8 szimmetrikusan elhelyezett, COBI feliratos, korong alakú, kiemelkedés található. A felperesek 2001-ben egy alkalommal már sérelmezték a COBI építőjáték forgalmazását, ennek eredményeként a II. rendű alperes visszavonta áruházából a játékot.

Az elsőfokú bíróság az így kiegészített tényállás alapján is okszerűen jutott arra a helyes következtetésre, hogy az alperesek a védjegybitorlást a Vt. 12. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének b) pontja, (3) bekezdésének b) és d) pontja és 27. §-ának (1) bekezdése alapján, illetve a tisztességtelen piaci magatartást a Tpv 6. §-a szerint megvalósították. Döntésével és indokaival a másodfokú bíróság nagyobb részt egyetértett, azonban a jogsértés terjedelme körében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására, továbbá az indokolás kiegészítésére látott okot.

A másodfokú bíróság mindennek előtt arra mutat rá, hogy bár tényszerű volt az az ítéleti megállapítás, hogy a csatolt hiteles lajstromkivonatokon nincs megjelölve a védjegy fajtája, mégsem kétséges, hogy a perbeli esetben térbeli formákat síkban megjelenítő ábrás védjegyekről van szó. Ezt korábban a jelen eljárásban hozott ideiglenes intézkedést felülbíró Legfelsőbb Bíróság Pf.IV.26.568/2002/3. számú végzésében egyértelműen kimondta már, de a felek között sem volt vitás a védjegy ábrás jellege. Az is vitathatatlan, hogy a perrel érintett védjegyek oltalma a hivatali eljárások sikertelensége folytán változatlanul fennáll. Nem értett egyet ezért az I. rendű alperesnek azzal az érvelésével, hogy jelentőséggel bírhat a jelen eljárásban az, hogy időközben az Európai Bíróság jogerős döntésében kimondta, hogy a LEGO kockára közösségi védjegyo ltalom nem adható. A másodfokú bíróság ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Bíróság egyedi ügyekben született döntései nem kötelezik a magyar bíróságot, csupán iránymutatásul szolgálhatnak elsősorban a jövőre nézve. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a hivatkozott esetben nem ábrás, hanem háromdimenziós megjelölés volt az ügy tárgya. A nemzeti védjegy bitorlása miatt indult eljárásban a magyar bíróságnak a nemzeti védjegy törvény rendelkezései szerint kell eljárnia és amennyiben a felperes rendelkezik érvényes hazai védjeggyel, jogosult a jogvédelemre. Arra is tekintettel volt a fellebbviteli bíróság, hogy a hivatkozott ítéletét az Európai Bíróság 2010. szeptemberében hirdette ki, a jelen eljárás alapjául szolgáló alperesi magatartások azonban 2002-ben, tehát jóval a Magyar Köztársaság uniós tagsága előtt történtek. Így ezen megfontolásból is aggályos az adott esetben a hivatkozott ítélet hatása. Mindezek figyelembe vételével a másodfokú bíróság alaptalannak találta az alperesi érvelést.

Az alperesek védekezése arra is irányult, hogy az érintett, jelöletlen ábrás védjegyeket nem használják, továbbá valamennyi elemen megtalálható az anyacég COBI védjegye, hat kapcsológombos építő kocka pedig a termékek között egyáltalán nincs. Sérelmesnek találták, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványt figyelmen kívül hagyva nem tartott szemlét a felek, illetve a piacon található egyéb építő kockák felmérésére. E körben megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a termékek megismerésének az adott esetben nem a szemle a megfelelő eszköze, ugyanakkor az I. és II. rendű alperesek nem voltak elzárva attól, mint ahogy ez a védjegy bitorlási perekben bevett gyakorlat, hogy termékmintákat csatoljanak, ezért kifogásuk alaptalan volt. Arra azonban helyesen hivatkozott az I. rendű alperes, hogy különös jelentősége van az oltalmi kör tisztázásának és az is osztható volt, hogy a törlési eljárások sikertelensége automatikusan nem vezethet a védjegy bitorlás megállapítására, hanem ezt esetenként egyedileg kell elbírálni.

Az I. rendű alperes fellebbezésében hiányolta, hogy az ítélet a védjegy bitorlás tekintetében nem határozta meg pontosan a jogalapot és nem foglalkozott azzal sem, hogy gazdasági tevékenység körében árujelzőként használta-e a megjelölést. A jogalap tekintetében érvelése nem volt osztható, mert az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság a keresettel megegyezően egyértelműen megjelölte a Vt. 12. § (2) bekezdésének b) pontját és a vizsgálatot is ennek alapján folytatta le, miként az I. rendű alperes is az összetéveszthetőségre vonatkozóan fejtette ki mindvégig az

érveit. Ami a kifogás második részét illeti, e tekintetben valóban kiegészítésre szorul az elsőfokú határozat. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján aggálytalanul megállapíthatónak találta, hogy az I. és II. rendű alperesek gazdasági tevékenységük keretében, üzleti céllal kereskedtek a COBI termékekkel, ennek ellentmondó adat a perben nem merült fel. A csatolt összeállítási útmutató és katalógus kellő mértékben alátámasztotta, hogy a kínált építőjáték beletartozik a védjegyek árujegyzékébe sorolt játékok körébe, ezért ilyen körülmények között azt kellett elbírálni, hogy a megjelölések hasonlóságának foka eléri-e azt a mértéket, ami az átlagos magyar fogyasztóban azt a látszatot kelti, hogy a COBI terméket a védjegyjogosulttal vagy annak termékével azonosítsa.

Ennek megítélésénél a tájékozott és figyelmes vásárlóra gyakorolt összbemutatóból kell kiindulni. Az adott esetben különös tekintettel arra, hogy a lajstromban szereplő fotók szerint a védjegyek háromdimenziós testeket ábrázolnak két dimenzióban, több megoldás kínálkozik az összehasonlításra. Vagy az ábrák egybevetése történik, vagy az építőkockák szembeállítása, ahogy azt az elsőfokú bíróság tette, azonban bármelyik esetben azonos eredményre lehet jutni. Eredménytelenül kifogásolta e körben is az I. rendű alperes az alkalmazott módszert. A másodfokú bíróság utal rá, hogy korábban felhívott végzésében a Legfelsőbb Bíróság kifejtette, hogy a védjegyet és a használt megjelölést, a perbeli esetben magát a terméket kell egybevetni, függetlenül attól, hogy az oltalom alatt álló megjelölést a védjegy-lajstrom ábrának vagy térbeli alakzatnak minősíti-e.

A perbeli esetben sem fonetikai, sem konceptuális összehasonlításra nincs mód, csupán vizuális összevetés lehetséges. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló összeszerelési útmutató és katalógus alapján helytállóan állapította meg, hogy az alperesi játékok elemei között olyanok találhatók, amelyeknek méretaránya, alakja és ezen keresztül összképe, nagyfokú hasonlóságot mutat a felperesi védjegyekhez. Ezt a másodfokú bíróság annyiban pontosítja és ebben a részében a fellebbezés eredményes volt, hogy az alperesi termékekből kizárólag az 1, 2, 4 és 8 kiemelkedéssel rendelkező építőelemek hasonlatosak az összetéveszthetőséget elérő mértékben a védjegyek szerinti 1, 2, 4 és 8 kötőelemmel rendelkező játékkockákhoz. Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a védjegybitorlás megállapítása kapcsán a rendelkező rész szövegezésbeli pontosítását is szükségesnek tartotta, mivel a végrehajthatóság és egyértelműség szempontjából nem találta elégségesnek a védjegyekkel összetéveszthető termékre történő utalást, azt az alperesi építőjáték építőelemeinek a leírásával látta megfelelőnek.

A másodfokú bíróság a felperesi és alperesi termékek egymással való összeépíthetőségét az alakzatok azonos méretarányának a bizonyosága tekintetében találta értékelhetőnek, de azt az ítéleti érvelést nem osztotta, hogy a kompatibilitás önmagában megalapozza az összetéveszthetőséget, mert elvi síkon elképzelhető, hogy más kialakítású elem is csatlakoztatható a LEGO kockákhoz. A saját védjegy építőelemeken való feltüntetése nem mentesíti az alpereseket a jogsértés megállapíthatósága alól, mert az összbemutatót nem változtatja meg olyan mértékben, hogy az a fogyasztó számára kellő eligazítást adjon, ráadásul a

fogyasztói kör leginkább érintett része, nevezetesen a gyerekek közül sokan még nem tudnak olvasni, ezért számukra értékelhető információt a felirat nem nyújt.

Nem fogadta el a másodfokú bíróság azt az alperesi érvelést sem, hogy a perbeli védjegyekkel gyakorlatilag a felperesek a már lejárt, így mindenki által felhasználható közkinccsé vált, korábbi szabadalmuk oltalmi idejét akarják végteleníteni. A párhuzamos oltalom elvére tekintettel nem kizárt, hogy ha a termék különböző oltalmi formák igénybevételének feltételeit egyszerre teljesíti, a jogosult egymástól függetlenül érvényesítse igényeit. A II. rendű alperes azon védekezése sem foghatott helyt, hogy a terméket jóhiszeműen forgalmazta. Egyfelől ennek ellentmond, amint arra a felperesek is helyesen utaltak, hogy annak ellenére kezdte el újra forgalmazni a COBI termékeket 2002-ben, hogy 2001-ben a felperesek felszólítására felhagyott azzal. Másfelől a védjegybitorlás objektív magatartás, amelynek megítélésénél nincs jelentősége az elkövető szándékának vagy tudatosságának.

A termékek körének fentiek szerinti pontosításával egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélettel a jellegbitorlásra (Tpvt. 6. §) alapított tisztességtelen piaci magatartás megállapítása tekintetében is. A II. rendű alperes alaptalanul kifogásolta eljárási hibára hivatkozva a döntést, mert noha a keresetlevél még valóban csupán vagylagosan tartalmazta ezt a kérelmet, a II. rendű felperes a per későbbi szakaszában e vonatkozásban határozott kereseti kérelmet terjesztett elő, így az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a felperesi kérelmen. Azzal sem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, hogy e jogsértés kapcsán nem kizárólag a terméket, hanem annak csomagolását is vizsgálta, mert a felperesek kérelme a termék külső megjelenésére is kiterjedt. Alaptalanul vitatta továbbá a II. rendű alperes a versenytársi minőségét. Az ilyen perekben nem a felek általános vagy cégjegyzékbe bejegyzett tevékenységi köre a döntő, hanem annak van jelentősége, hogy mindketten szereplői-e a piac ugyanazon szegmensének. A II. rendű felperes magyarországi játékforgalmazó és nem vitásan a II. rendű alperes is foglalkozik játékok kereskedelmével, amit egyértelműen bizonyít, hogy a próbavásárlás is nála történt, tehát aggálytalanul megállapítható, hogy a felek versenytársai egymásnak.

A felperesi és az alperesi termékek összehasonlítása, valamint az alperesi termékcsomagolás jellegbitorló jellege körében kifejtett ítéleti megállapításokat a védjegybitorlás körében már kifejtett eltérésekkel, azok szükségtelen megismétlése nélkül a másodfokú bíróság nagyobb részt osztotta. Az I. rendű alperes „free style” játékokkal kapcsolatos védekezését a másodfokú bíróság nem találta helyénvalónak, mert a COBI játék egyértelműen nem építőmodell, hanem éppen az a lényege, hogy össze- és szétszerelhető, tetszőleges formára alakítható, más elemekkel összekapcsolható, variálható, kreatív termék. A perben annak sem volt jelentősége, hogy az alperesi termék jobb vagy rosszabb minőségű-e, mint a LEGO építőkocka, a hangsúly azon van, hogy a felperesi termékek minősége kiemelkedően magas és ezt a megszokott, már jól bevezetett minőséget várja el a fogyasztó. Nem teszi biztonságosan elhatárolhatóvá az alperesi terméket az eltérő színek alkalmazása és a saját védjegy feltüntetése sem, mert ezek az

összbenyomás szempontjából nem jelentősek, továbbá köztudomású, hogy a LEGO játékok között is vannak harci tematikájú játékok hasonló színvilággal. Kiemeli a fellebbviteli bíróság, hogy a jogsértés megállapításához nem szükséges a fogyasztó tévedésének a tényleges bekövetkezése, hanem elégséges csupán annak a reális lehetősége, hogy az alperesi építőkockával találkozva arra a téves feltevésre jusson, hogy a védjeggyel jelzett, ha úgy tetszik az „eredeti” márkatermékkel van dolga. Az adott esetben pedig ennek a veszélye fennáll.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen és eljárási szabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek a próbavásárlás (2002. május 13.) és az ideiglenes intézkedést követő lefoglalás (2002. december 20.) közötti időtartamban, a közismert LEGO építőkockákhoz az összetéveszthetőségig hasonló COBI építőkockák forgalmazásával és eladásra kínálásával, valamint az I. rendű alperes az ilyen építőelemek importálásával is, bitorolták a perbeli védjegyeket és egyidejűleg tisztességtelen piaci magatartást is megvalósítottak. A jogsértés ugyanakkor a 6 kötőelemet tartalmazó elemek tekintetében nem volt megállapítható a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, mert sem az összeállítási útmutatóban, sem a COBI katalógusban ilyen építő elem nem volt felfedezhető. Ezért ebben a körben a másodfokú bíróság a keresetet mindkét jogalap és mindkét alperes vonatkozásában elutasította.

Helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság az alperesekkel szemben a Vt. 27. §-ának (2) bekezdésébe, illetve a Tpt. 86. §-ának (2) bekezdésébe foglalt objektív jogkövetkezményeket is, azzal, hogy kizárólag az 1, 2, 4 és 8 kötőelemet tartalmazó jogsértő építőelemek kerülhetnek lefoglalás alá. Az elégtételadás tekintetében sem látott okot a másodfokú bíróság az ítélet megváltoztatására. Tény, hogy a jogsértő cselekmények 8 évvel ezelőtt történtek, ugyanakkor az is tény, hogy a felperesek az alperesek megismételt jogsértő cselekményei ellen léptek fel a perben, ami éppen azért állt hosszú ideig felfüggesztés alatt, mert a védjegyek megszűnése érdekében az I. rendű alperes eljárásokat kezdeményezett. Ezért a felperesek alappal tarthattak igényt a jogsértés sajtóban való közzétételére.

Az ítélet részbeni megváltoztatása a pernyertesség-pervesztesség arányára is kihatással volt, ezért azt is érintette a másodfokú bíróság. A másodfokú döntés folytán a felperesek és az alperesek egyaránt 50-50%-ban tekinthetők pernyertesnek, illetve pervesztésnek, ezért az elsőfokú perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdésének alkalmazásával kellett dönten. Az I. és III. rendű felperesek által csatolt közös nyilatkozatuk szerint abban állapodtak meg egymással, hogy a megbízási szerződés alapján a jogi képviselőjüknek részben USA dollárban, részben euróban kifizetett összesen 4 358 060 forintot, amely a perrel felmerült valamennyi költséget magában foglalja, perköltségként teljes egészében a III. rendű felperes fogja érvényesíteni. A másodfokú tárgyaláson a felperesek felmutatták a B-ban 2009. október 9. napján aláírt okiratot, amelyhez korábban csatoltak 9 darab, a felperesi ügyvédi iroda által kibocsátott számlát is és a körben is nyilatkozott a II. rendű felperesi képviselő, hogy az eljárással kapcsolatban költségigénye nincs. A számlák többsége nem tartalmaz adatot a ráfordított ügyvédi munka

időszükségletére, a fennmaradó három számlán pedig összesen 40 óra került feltüntetésre 200 USD/óra díjjal számolva. Ezen felül jelentkezett a fordítási díj, amit egyéb okirat hiányában úgy kellett tekinteni, hogy azt az iroda belső erőforrásból oldotta meg, továbbá részletezés nélkül egyéb költségek is beállításra kerültek. A másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 2. § (1) és (2) bekezdésének alkalmazásával állapította meg az ügyvédi költséget, mérlegelve a pertárgy értékét és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységet és tekintettel volt a lerótt 150 000 forint kereseti illetékre is. Mindezek alapján a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel a III. rendű felperesnek járó elsőfokú perköltséget 1 millió forintban találta megállapíthatónak, amelyet az I. és II. rendű alperes fele-fele arányban egyenként kötelesek megfizetni.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a döntést részben megváltoztatta.

A fellebbezések részben eredményre vezettek, ennek folytán a másodfokú perköltség tekintetében is a fenn leírtak szerint, a Pp. 81. § (1) bekezdésének megfelelően kellett eljárni, azzal, hogy a III. rendű felperesnek az alperesek egyenként 70 000 - 70 000 forintot kötelesek megfizetni.

Budapest, 2010. december 2.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírósaai ügyintéző